

DUBČANSKÝ ZPRAVODAJ

Vydáno dne 8.9.2023 v obci Dubčany

vydání č. 2/2023 v rozsahu 110 výtisků

Úvodník

Vážení a milí spoluobčané,

není náhodou, že druhé číslo dubčanského zpravodaje vychází právě v září, kdy pro mnohé z nás nastává období významných změn. Zejména prvňáčky čeká nová životní etapa, ale i ostatní školáci se pomalu vrátí k pravidelnému režimu, menší děti se zase vydají do školky a možná i někteří dospělí mají před sebou novou výzvu v podobě změny zaměstnání či jinou důležitou životní změnu.

Právě změnám a proběhlým akcím je věnovaná velká část našeho zpravodaje, protože nových zpráv je opravdu mnoho. Největším projektem tohoto roku je bezpochyby proměna obecního úřadu, který dostává postupně svou finální podobu a jeho rekonstrukcí se tak rozšíří zázemí pro kulturní dění v obci a jiné užitečné služby. O bližších detailech průběhu stavby se můžete dočíst níže.

Stejně tak se mnohé událo v oblasti kulturní. Z Vašich pozitivních ohlasů je patrné, že jste zaznamenali vyšší četnost kulturních a společenských akcí, které byly pečlivě připraveny pro občany všech věkových kategorií. Na dalších stranách si můžete připomenout, která z proběhlých akcí se Vám líbila nejvíce, dozvíte se také, na co se ještě můžete těšit. Budeme rádi i za podněty z Vaší strany, jaké aktivity byste rádi v Dubčanech uvítali.

Přejeme Vám příjemný konec léta a úspěšné vykročení do nadcházejících dní, ať už jsou pro Vás výzvou, nebo každodenní rutinou.

Ohlédnutí za uplynulými měsíci, aneb pár slov se starostou...

V letošním roce byla zahájena výstavba Spolkového domu určeného pro setkávání občanů. Po dlouholetém úsilí zastupitelstva se nám podařilo získat dotaci. Projekt se připravoval již od roku 2014. Získat dotaci se nám podařilo tzv. „za pět minut dvanáct“, protože jak je známo, tak Česká vláda připravuje razantní snížení toku finančních prostředků do všech dotací. Tato skutečnost se dotkne nejenom velikosti získané dotace jako takové, ale zejména snížení výše spoluúčasti státu.

Obecní zpravodaj obce Dubčany, vydáván periodicky 2x ročně

Vydavatel: Obec Dubčany, sídlo: Dubčany 24, 78322; IČO: 00576221

Evidenční číslo MK ČR E 24460

Stránka 1 z 8

Celý projekt nové přístavby spolkového domu je koncipován tak, aby sloužil jako bezbariérový malý sál, který je možné využívat jak pro spolky, tak pro samotné občany. V případě nutnosti, spolu se stávajícím sálem umístěným ve II. patře, bude možné využívat celý obecní blok i k pořádání větších obecních akcí jako jsou plesy, či jiné větší akce pro naše nejmenší spoluobčany. Celá stavba je navržena jako nízkoenergetická a pomocí nové centrální kotelny bude možné celý obecní úřad spolu s přístavbou vytápět pomocí tepelného čerpadla. Součástí rekonstrukce je také kompletní nová střecha nad obecním úřadem. Současně s tímto projektem, výhledově připravujeme osazení fotovoltaických panelů na veškeré

střešní plochy, a to včetně přístavby.

Celý projekt se po stavební stránce rozběhnul v březnu 2023. Stavební práce byly zahájeny první letošní obecní brigádou, které se mimo občanů, účastnilo i téměř celé zastupitelstvo. Tímto bychom rádi všem, kteří pomohli na této brigádě, srdečně poděkovali za jejich ochotu a pomoc! Brigáda byla spojená s demolicí objektu v bývalé školské zahradě a přilehlého oplocení, což byly části, na které se nevztahovala výše uvedená dotace.

Kompletní rekonstrukce zatím probíhá bez větších komplikací, i když nás v polovině srpna zaskočilo poměrně intenzivní bouřkové období, které narušovalo průběh prací zejména při rekonstrukci krovu na stávající budově. Co se týče přístavby, je zrealizována kompletní hrubá stavba, včetně střešního pláště. Nyní probíhají instalační práce na technologiích.

Pokud by šlo vše podle plánu a počasí to umožní, podaří se nám stavbu dotáhnout do konce letošního roku, a to přes skutečnost, že smluvní termín dokončení je stanoven na březen 2024.

Mimo zdárné dokončení přístavby také plánujeme pracovat na dalším velkém projektu, a to rekultivaci bývalého kravína, do kterého výhledově plánujeme přemístit po navržených stavebních úpravách požární zbrojnici.

S tímto plánujeme zrealizovat několik obecních brigád, a to ještě v letošním roce. Práce by se měly týkat zejména úklidu venkovních ploch a oprav poškozeného oplocení celého areálu. O brigádě Vás budeme včas informovat a budeme velice rádi za Vaši pomoc.

Kulturní život v Dubčanech

V uplynulých měsících jsme se s velkým nadšením pustili do obohacení kulturního vyžití pro naše občany, které jsme si hned začátkem roku uložili v kulturní komisi za cíl. Zdá se, že naše předsevzetí se dosud podařilo naplnit a budeme v tom i nadále s radostí pokračovat. Uvítáme určité podněty i z Vaší strany.

Obecní zpravodaj obce Dubčany, vydáván periodicky 2x ročně

Vydavatel: Obec Dubčany, sídlo: Dubčany 24, 78322; IČO: 00576221

Evidenční číslo MK ČR E 24460

Stránka 2 z 8

Ale pojďme si to shrnout, co se nám v letošním roce povedlo:

Hned v březnu jsme přivítali jaro tradičním pálením Moreny. Veselý a hlučný průvod celou vsí završilo symbolické spálení smrtky – Moreny a hlasitým přivítáním jara. Nakonec nechybělo ani posezení u táboráku a příjemně strávený společný čas na čerstvém vzduchu.

V místní knihovně se březen nesl v duchu oslav měsíce knihy, kdy jste si návštěvu mohli zpříjemnit šálkem dobré kávy a pro děti byly nachystány zajímavé aktivity a soutěž.

Na jaře také proběhla velmi pěkná a užitečná přednáška s bylinkářem, léčitелеm a lektorem Vládou Vytáskem, který pochází z našeho kraje – tedy z Litovelska. Přestože akce byla netradiční a nová, a panovaly určité obavy, zda bude ze strany občanů zájem, návštěvnost byla ohromující a moc za to děkujeme. Snad se i Vám akce líbila.

Velmi hezkým a Vámi kladně hodnoceným počinem se stala akce „Uklidíme Dubčanku“, kdy se dubčanské děti ve spolupráci se skauty ze Seničky pustily do úklidu naší krásné obce.

Z kraje dubna jsme se s dětmi tradičně sešli na obecním úřadě, abychom zachovali a předali tradice těm nejmenším. Společně jsme tak ozdobili velikonoční vajíčka technikou voskování, vytvořili jsme si velikonoční ozdoby v podobě zápichů do připraveného osení nebo závěsů do oken s velikonoční tematikou. Nechybělo ani tvoření ze slámy, děti si samy vyrobily slepičku či kohoutka, nazdobily perníčky a zpříjemnily si tak předvelikonoční čas.

Měsíc květen již tradičně patřil hodovým oslavám. Fotbalový turnaj týmů všech věkových kategorií, odpolední posezení s bohatým občerstvením i večerní hodová zábava se nakonec vydařily díky výjimečně hezkému počasí.

Nedělní program v parku byl brzy odpoledne obohacen o pohádku pro děti v podání loutkoherce Dana Taraby, který svým uměním okouznil a rozesmál nejen dětské publikum. Dále jsme se bavili jako obvykle na tanečním parketu při hudebním doprovodu skupiny Acoustic Sphere.

Netradičním a možná i novým zvykem se stalo letošní stavění máje. S tímto nápadem přišli mladí hasiči a dobrovolně se jej ujali. Po vzoru okolních vesnic se v Dubčanech odehrálo pálení čarodějnic spolu se stavěním Máje, které bylo pro nás všechny opět pěknou příležitostí ke společnému setkání. Věříme, že se tradice ujme a příští rok si akci zopakujeme.

Z kraje června byla při příležitosti Noci kostelů otevřená veřejnosti také zdejší kaple sv. Isidora, kde jste se mohli dozvědět mnoho zajímavých informací o kapliče, které běžně nejsou snadno dostupné. Nechyběl ani tematicky zaměřený naučný program pro děti.

Na konci června jsme oslavili Dětský den a při té příležitosti naši hasiči skáceli májku. I přes menší účast způsobenou nepřízní počasí se akce velmi vydařila a zejména ti nejmenší odcházeli domů nadšení a s úsměvem na tváři.

Začátkem září proběhlo povedené posezení u cimbálu s kapelou Hanácká mozeka Litovel. Sousedské posezení se uskutečnilo poslední neděli před začátkem školního roku. K poslechu nám zahrála kapela s cimbálem. K občerstvení byly dobrotы z udírny, ale také hotdogy a pro některé i tvarůžkové chleby. Pro soutěživé povahy byly připraveny veselé soutěže pro pobavení.

Mimo jiné se soutěžilo v pojídání loštických tvarůžků na rychlost, pojídání melounů na rychlost, soutěž v přetahování, soutěž v oblékání, které se hojně zúčastnily nejen manželské páry ale i skupiny dětí. Pro děti byl připraven skákací hrad a malování na obličej.

Z této akce máme řadu pozitivních ohlasů i z řad občanů a jsme za to velice rádi, že se akce povedla, i počasí nám vyšlo. S ohledem na úspěšnost akce bychom ji rádi třeba v příštím roce zase zopakovali.

Chtěli bychom také poděkovat všem, kteří pomohli s přípravou a organizací této akce, i s obsluhou u stánků, a také se závěrečným úklidem. Bez Vás bychom takové akce zrealizovat nemohli.

V letošním roce nás ještě čeká:

Rádi bychom v průběhu podzimu stihli zorganizovat drakiádu pro děti.

Adventní rozsvěcení vánočního stromu v parku na návsi bychom chtěli spojit s vánočním jarmarkem ve spolupráci se skauty ze Seničky.

O přesných termínech akcí budete informováni na stránkách obce 😊

Historické okénko - 100 let vzniku SDH Dubčany

V naší obci se blíží významné výročí, které se váže k našemu sboru dobrovolných hasičů. V příštím roce oslaví sbor dobrovolných hasičů v Dubčanech **100 let** od svého založení.

Ale jak to vlastně vše začalo?

Před 100 lety lidé v Dubčanech čím dál víc cítili, že by obec vlastní hasičský sbor potřebovala. Obec byla tehdy při požárech zcela odkázána na pomoc z okolních obcí, a to nebylo ideální. Např. v roce 1857 vypukl v Dubčanech obrovský požár, který zničil tehdy 14 gruntů, v roce 1862 při jiném velkém požáru shořelo 8 dubčanských gruntů. Jednalo se většinou o domy s doškovými nebo šindelovými střechami. Jen 6 domů z celého množství 44 domů v Dubčanech nebylo v tehdejší době zachváčeno požárem. Byly to domy čp. 7, 10, 26, 22, 20 a 21. Dubčanští se tedy rozhodli získat občany obce pro myšlenku založení dobrovolnického hasičského sboru v obci.

K založení dobrovolného sboru hasičů došlo v roce 1924, kdy bylo uspořádáno také cvičení, kterého se účastnili i hasiči z nedalekých Odrlic a z Choliny.

O záměru založit sbor hasičů se nejprve mezi občany horečně diskutovalo, poté byl vytvořen výbor, který měl vznik hasičského sboru na starosti. Předsedou tohoto výboru byl pan František Šnajdr, řídící pan učitel, a s ním spolupracovali Jan Nevrlý a Jan Poštulka. Velkou zásluhu na založení sboru a získání členů pro tento sbor, měl také Josef Jedlička.

Na první schůzi hasičského sboru, která proběhla 1.května 1924, byly přečteny stanovy a do sboru se přihlásilo tehdy 26 činných členů a 30 přispívajících. Ustavující valná hromada sboru se konala 8.června téhož roku a na ní byl starostou hasičů zvolen pan Jan Nevrlý. Členové výboru byli Jan Poštulka a, Stanislav Korhoň, Josef Kouřil, B. Stratil, František Lešenar, Josef Sova.

Sbor dobrovolných hasičů v Dubčanech byl velice aktivní i v dalších letech po svém založení, pořádal v obci řadu akcí ve spolupráci se čtenářským spolkem. Byly to kulturní akce, požární cvičení, různé výlety, soutěže, taneční zábavy, i ochotnická divadla.

Fotka zakládajících členů hasičského sboru Dubčany společně se zastupiteli z r. 1924

Horní řada hasičů zleva:

Malý Alois, Dubčany čp. 52

Malý Antonín, Dubčany čp. 38

Malý Cyril, Dubčany čp. 51

Bednář Jaroslav, Dubčany čp. 47

Mot'ka Josef, Dubčany čp. 32

Šembera František, Dubčany čp. 65 –
četař

Prostřední řada zleva:

Spurný Rostislav, Dubčany čp. 1 –
četař

Toman František, Dubčany čp. 56

Absolon Václav, Dubčany čp. 30

Šana Alois, Dubčany čp. 66

Ustrnul Jindřich, Dubčany čp. 62 –
zbrojář

Dostál Jaroslav, Dubčany čp. 29 – četař

Šišma Stanislav, Dubčany čp. 33

Květoň František, Dubčany čp. 21 – podnáčelník

Přední řada – sedící zleva:

Škop František, Dubčany čp. 24 – vzdělavatel

Korhoň Stanislav, Dubčany čp. 11 – místostarosta

Veliké poděkování za poskytnutí informací pro tvorbu tohoto článku patří rodačkám, paní Marii Malé roz. Šišmové a Marii Dohnalové roz. Květoňové. Děkujeme!

Jedlička Josef, Dubčany čp. 63 – náčelník

Nevrlý Jan, Dubčany čp. 2 – starosta

Poštulka Jaroslav, Dubčany čp. 8 – jednatel

Kouřil Josef, Dubčany čp. 3 – pokladník

Přední řada ležících trubačů - zleva:

Toman Libor, Dubčany čp. 50 – druhý trubač

Šišma Jaroslav, Dubčany čp. 69, první trubač

Zdroje informací: Hanácké muzeum Cholina; vzpomínky rodáků z Dubčan; rodinná kronika vzpomínek paní Marie Květoňové roz. Zdráhalové – zveřejněno se souhlasem rodiny Květoňovy na čp. 21.

Obecní zpravodaj obce Dubčany, vydáván periodicky 2x ročně

Vydavatel: Obec Dubčany, sídlo: Dubčany 24, 78322; IČO: 00576221

Evidenční číslo MK ČR E 24460

Stránka 6 z 8

Pověst o naší obci: Ohnivý pes u Dubčan

Ves Dubčany obklopuje mnoho krásných zahrad, z nichž největší je zahrada Korhoňova. Je obehnána starou kamennou zídkou.

Za dávných a dávných dob běhával po této zídce veliký černý pes s ohnivou hlavou. Vždy v noci, když odbíla půlnoc na věži cholinského kostela, objevoval se pes znenadání, jako by ze země vyrostl. Běhával po zídce a příšerně vyl, až lidem naskakovala husí kůže. Mnoho lidí z vesnice slyšelo jeho děsné vytí, ba byli mnozí, kteří tvrdili, že ho viděli na vlastní oči. Nebylo však ve vesnici chlapa, který by se proti němu odvážil. Až jednou.

Do statku tehdejšího hospodáře přišel nový čeledín. Byl to chlap jako hora, vysoký a ramenatý, ruce měl jako kladiva a sílu za několik chlapů. Nikoho se ve vesnici nebál, nikomu však také neublížil. A tento milý čeledín, když se jednou doslechl o ohnivém psu, škodolibě se usmál při zjištění, jak všichni o něm mluví s posvátnou úctou a hrůzou. „Hospodáři, je-li tomu opravdu tak, jak říkáte, jsem velmi zvědav, co je na tom pravdy. Nebojím se ani raracha a chcete-li zbavím vás té nestvůry,“ pravil srdnatě jednoho dne. Slovo dalo slovo, a ještě téhož večera se chystal čeledín na čekanou na toho podivného psa.

Byl temný, vlahý večer. Divoké mraky se honily po nebi, jen občas jimi probleskl měsíc a vrhl na zem strašidelné stíny. Vzduch byl ještě prohrát denním žářem, jež země spokojeně vydechovala, když čeledín usedl klidně na hospodářově zahradě pod mohutnou hrušeň a čekal. Z polí se ozvalo občas úsečné a zvonivé čirykání koroptví a kdesi z Rampachu se ozvala houkavě sova. Jinak bylo ticho.

Čeledín seděl a podřimoval. Hospodářovu pušku si položil přes kolena, uchopil ji oběma rukama a opíraje se zády o kmen stromu, čekal. Na cholinské věži se ozval několikrát hlas hodin. Čeledín počítal netrpělivě temné údery a čekal na půlnoc. Konečně se dočkal. Sotva se rozletěly nad

tichým krajem vlnivé údery věžních hodin, zazářilo náhle cosi před ním na zídce, jako by se tam prudce rozhořel malý ohýnek. Čeledín upřel ospalé oči na ta místa a v tu chvíli mu projel tělem podivný pocit úzkosti, jaký dosud nikdy předtím nepocítil. Co vidí?

Na zídce sedí veliký černý pes s ohnivou hlavou a upírá své zlé, oslnivě planoucí oči, na pacholka. Jeho příšerné vytí se rozléhá tichou nocí a zařezává se strašlivě do pacholkových uší. Jen chvíli, chvilenu podlehl pacholek mocnému dojmu z neznámé hrůzy a pak se náhle vzpamatoval. Uchopil rychle pušku a namířil. „Tak, a teď uvidíme, kdo s koho,“ myslí si pacholek a stiskne spoušť. Však – co to?

At' tiskne, jak chce, kohoutek pušky ne a ne povolit. Jako by puška a kohoutek byly z jednoho kusu kovu.

Pohlédl na psa, jehož oči zlověstně svítily noční tmou, zářily jako dva smaragdy v měsíční záři a jeho strašlivé vytí rozechvívalo celý spící kraj a vesnici i duši čeledínovu. Pacholek s hrůznou poznal, že se tu nějaká vyšší moc postavila proti němu. Rychle vstal, odhodil pušku a chtěl utéci. A tu zůstal leknutím stát, jako by v něm všechno náhle ztuhlo. Pes pojednou přestal výt a dráždivým tichem noci se rozlehl jeho zvučný, lidsky znějící hlas:

„Stůj, smělče! Neutíkej nyní jako malé dítě. Útěk nepatří k dobrým vlastnostem hrdinů. Stůj a poslechni, co ti nyní řeknu. Víím, žeš mě chtěl zastřelit; to se ti však nikdy nepodaří. Vyříd' svému hospodáři a celé vesnici, že se mě nezbaví, dokud mi nedají nejkrásnějšího koně ze vsi.“

Sotva to dořekl, zaštěkal divoce a hlasitě, jako by z čista jasna tichou nocí zaburácel hrom, táhle zavyl a nato zmizel, jako by se byla po něm země slehla. Pacholek vzal nohy na ramena a utíkal, jako by mu hlava hořela. Jako divý vběhl do komory, uzavřel ji na závoru a spěšně ulehl do postele. Do rána ani oka nezamhouřil. A ráno,

sotva hospodář vstal, vypravoval mu své strašné noční dobrodružství. Hospodář svolal všechny dubčanské sousedy a dali společně hlavy dohromady. Rokovali a rokovali, až se konečně smluvili, že učiní tak, jak pes žádá. Večer se vypravil pacholek s koněm do zahrady a přivázal ho k zídce. V hlavě mu vířila podivná směsice hrůzy z nového očekávání.

Noc byla temná jako hrob. Těžká a neproniknutelná tma zdusila všecken život. Ticho, šumivé a dráždivé, pohltilo tajemnou hudbu polí, lesů a stromů v zahrádkách a viselo těžce a tajemně jako olověná záclona nade vším. Nikde ani hlásku; v koruně stromu větrík nezadýchal, ani v polí ptáci nepípli.

Čeledín upřel horečné oči směrem k zídce a ke koni a čekal. Minuta ubíhala spěšně za minutou, už jich uplynula celá řada a všude kolem tma a tma a ticho, hluboké jako noc sama. Pojednou před ním něco zasvítilo z temnoty a na zídce se objevil veliký černý pes s ohnivou hlavou, svítící divoce velikýma a zeleně se lesknoucíma očima. Podivná záře bleskla kolem, jako by někdo postavil na zídku velikou lampu.

Jakmile pes uviděl koně, hlasitě zaštěkal a jako blesk skočil přímo koni na hřbet. V té chvíli zasvítíl na temné obloze fialový blesk, mocně zarachotil hrom a čeledín s hrůzou koukal na to, jak se pes proměnil v obrovitého Ďábla. Nové a nové blesky křížovaly oblohu, země se zachvívala pod strašnými ranami a rachocením hromu a pacholek strnule zíral, jak se ďábel jako divoká bouře žene k Rampachu.

Když tam doletěl, ozvala se ohlušující rána a potom rachot, jako by pukaly obrovské skály a řítily se do hluboké propasti, a nad Rampachem zaplála oslnivá záře, jako by byl celý kopec v jediném plameni. Chvilku, chvilku trvala tato hrůzná podívaná, pak záře zmizela, zmizel i čert a studená temnota zahalila celý vyděšený kraj ve svůj závoj.

Vše ztichlo a kraj se opět proměnil v bezedné jezero tmy. Ustrašený čeledín se vrátil domů skoro bez ducha. Div, že toto dobrodružství neodstonal. Od toho dne se strašidelný pes již neobjevil.

Zdroj: Strouhal M.; Báje a pověsti z Litovelska, Bouzovska a Lošticka, 2. upravené vydání, nakladatelství Pavel Ševčík – Veduta, r. 2007, str. 83.

PROSBA: *Rádi bychom požádali Vás, občany Dubčan o spolupráci při získání více historických informací, vzpomínek pamětníků ale i starších fotografií naší obce. Věříme, že se v řadě rodin podobné poklady např. ve formě fotografií určitě najdou a budeme velice rádi za možnost např. ofocení těchto podkladů pro potřeby obce, obecní kroniky a mapování toho, jak se Dubčany vyvíjely v čase, jak obec vypadala za dob našich předků, jaké spolky zde působily atp. Byla by velká škoda, kdyby tyto informace z historie naší obce byly zapomenuty.*

Prosím, pokud můžete nabídnout nějaké takové informace, kontaktujte obecní úřad, nebo někoho z redakce Dubčanského zpravodaje.